

profielvakexamen Groen

Examenfestival 10 maart 2020
Astrid Janssen en Birgitte van Dijk

Vooraf

- geen foto's
- geen video's
- geen geluidsopnames

Inhoud

- praktische informatie
- algemene en specifieke informatie IE en CV
- vragen
- in groepjes: tips voorbereiding en organisatie
- veel gestelde vragen op examenblad.nl
- extra: onderdeel in Facet

Praktische informatie

voorbereiding; kandidaat en examinerator

beoordelen

normeren

herkansen

belangrijke data / sites

Vorbereiding kandidaten

- oefenen met cspe's uit 2017, 2018 en 2019
- oefenen met Facet minitoetsvragen
- inplanbare oefentoets onderdeel in Facet
- bekijken algemene instructiefilm over cspe's
- 5 dagen voor afname de specifieke instructiefilm kandidaat laten zien (digitaal en eventueel op papier)

Hier staan voor de kandidaten linkjes naar oefenen met oude examens, oefenen met Facet en de algemene instructiefilm.

Vorbereiding examinatoren

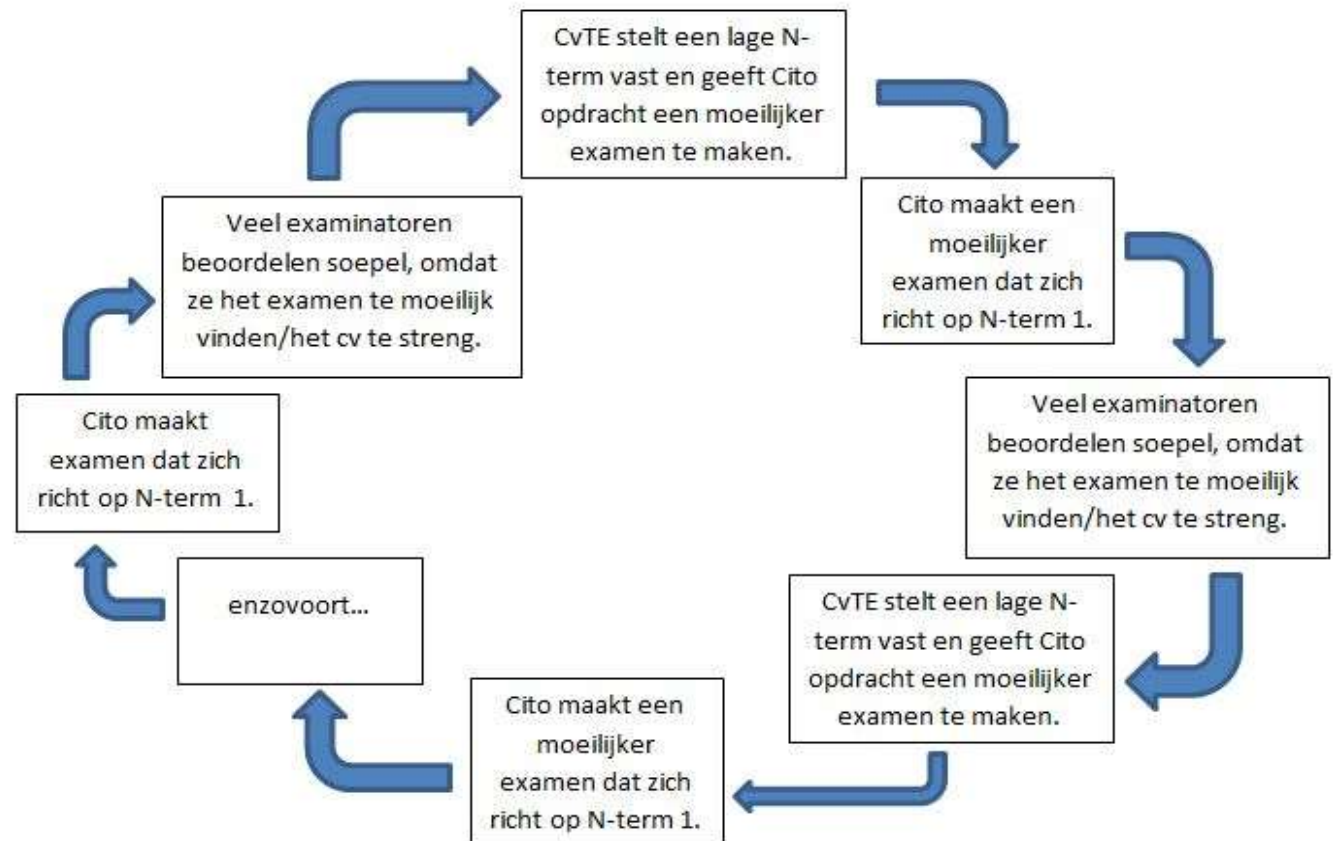
- vandaag: informeren en uitwisselen van ideeën en ervaringen
- neem vooraf (met collega's) de IE, het examen en het CV door
- controleer de inventaris en koop materialen in
- probeer praktijkopdrachten zelf uit (vanaf 10 werkdagen voor afname)
- controleer en test de ICT-bestanden
- plan eventueel een oefentoets van het onderdeel in Facet in
- vul bij vermeende onjuistheden het contactformulier van het Examenloket in

Hoe moet je beoordelen?

- beoordeel zuiver volgens het beoordelingsmodel
 - iedereen maakt opdracht fout → eerlijk beoordelen
 - onduidelijk in cv → aangeven in evaluatie
 - fouten → doorgeven aan Examenloket
- beoordeel praktijkopdrachten bij voorkeur met tenminste twee examinatoren
- bespreek de beoordeling met de mede-examinator(en)
- vul in Wolf een 'n' bij overgeslagen en niet-gemaakte opdrachten
- wijk niet zelfstandig af van het beoordelingsmodel → bij een fout wordt bij de normering rekening gehouden

Belang zuiver beoordelen

- soepel beoordelen heeft invloed op n-term → kandidaat heeft meer scorepunten nodig voor een voldoende

Fouten, onvolkomenheden, vragen?

Neem contact op met het Examenloket

- bij voorkeur online te bereiken via het [contactformulier](#)
- zie www.examenloket.nl voor meer informatie

Leerlingen

- leerlingen kunnen vanaf april met opmerkingen terecht bij het [LAKS](#)

Wat gebeurt er met gemelde onvolkomenheden?

EARLY ☒

- verduidelijking
- aanvulling
- fout

→ erratum

LATE ☐

→ verrekening bij de normering

Na afloop: vul de **enquête** over het examen in

→ Opmerkingen worden meegenomen bij de normeringsvergadering.

Normering

- gegevens vierdejaars worden vergeleken met vastgestelde standaard
- technisch advies voor N-term (0,0 – 2,0)
- zijn er bijzonderheden? (reacties examenlijn + evaluatie)
- N-term eventueel bijstellen en daarna vaststellen (3 juni)
- Er is een N-term per kleur
- N-term mag **niet** meer verhoogd worden met max 0,5

Herkansing

- vindt plaats nadat het gehele cspe is afgelegd
- één of meer onderdelen van de andere **kleur** in zijn geheel
- aanbeveling: leg keuze kandidaat voor herkansing vast in een overeenkomst
- stel kandidaat herkanst één onderdeel en score is slechter → dan mag score eerste afname gebruikt worden
- stel kandidaat herkanst onderdeel A en B en score van A is slechter en score van B is beter → dan bij beide onderdelen voor hetzelfde kiezen (of score van herkansing of score van eerste afname)
- Wolf: alleen scores van de **eerste** afname invoeren en **niet** van de herkansing

Belangrijke data voor cspe's

13 januari	Voorbeeldminitoetsen beschikbaar Voorbeeldopdrachten beschikbaar
14 januari	Bekendmaking te gebruiken versie
11 februari	Ontvangst zending A
9/10 maart	Examenfestival / Voorlichting cspe's
9/10 maart	Ontvangst zending B
10 maart	Ontvangst zending C → 17 maart
10 maart	Bekendmaking wachtwoorden versie eerste afname
16 maart	Minitoetsen beschikbaar voor inplannen Opdrachten Facet-deel beschikbaar voor inplannen
30 maart	Start afnameperiode cspe's
6 april	Bekendmaking wachtwoorden versie herkansing
20 mei	Deadline inzenden afnamegegevens cspe's (voor normering)
3 juni	Bekendmaking normering cspe's
3 juli	Laatste dag afnameperiode cspe's
15 juli	Laatste dag inzenden afnamegegevens in Wolf

Waar vind ik wat?

Cspe's 2017-2019

[https://www.cito.nl/onderwijs/voortgezet-onderwijs/centrale-examens-voortgezet-
onderwijs/examenvoorbereiding/examenmateriaal/vmbo-bb-2019-2018-2017](https://www.cito.nl/onderwijs/voortgezet-onderwijs/centrale-examens-voortgezet-onderwijs/examenvoorbereiding/examenmateriaal/vmbo-bb-2019-2018-2017)

Minitoetsen oefenen

<https://oefenen.facet.onl/>

Informatieblad cspe-onderdeel in Facet

https://www.examenblad.nl/document/cspe-onderdeel-in-facet-2020/2020/f=/meerdere_opdrachten_in_facet_v10.pdf

Informatie over Facet

<https://www.duo.nl/zakelijk/voortgezet-onderwijs/examens-en-diplomas/facet/index.jsp>

De presentaties van vandaag

www.nieuwvmbo.nl

Examenloket

[contactformulier](#)

En natuurlijk op:

www.cvte.nl

www.cito.nl

www.examenblad.nl

www.nieuwvmbo.nl

www.platformsvmbo.nl

Algemene en specifieke informatie IE en CV

Instructie examinator en correctievoorschrift

algemeen deel IE (op Examenblad.nl)	specifiek deel IE (zending A)
voorbereiding afname herkansing ICT-gebruik algemeen	overzicht opdrachten ICT-gebruik specifiek materialen, gereedschappen en hulpmiddelen aanwijzingen

algemeen deel CV (op Examenblad.nl)	specifiek deel CV (zending C)
regels voor beoordeling algemene regels berekenen cijfer aanleveren scores	beoordelingsmodel uitwerkingen

- Hier is de link naar het algemene deel van de IE en het CV

Algemene informatie IE en CV

- In de instructie voor de examinerator o.a.:
 - informatie over de twee versies
 - geheimhouding
 - voorbereiding
 - afname
 - herkansing
 - ICT-gebruik
- In het correctievoorschrift o.a.:
 - regel 4.3: indien een andere prestatie is geleverd dan aangegeven en deze is aantoonbaar vakinhoudelijk juist of gedeeltelijk juist worden scorepunten toegekend naar analogie van het beoordelingsmodel
 - regel 7: als een onvolkomen prestatie in een onderdeel van het examen doorwerkt in een daaropvolgend gedeelte, mag alleen die onvolkomen prestatie en niet de verdere uitwerking daarvan worden aangerekend

Examendocumenten

Correctievoorschrift profielvak-
cspe BB/KB/GL 2020 - algemene
richtlijnen en aanwijzingen

Instructie voor de examinerator

Informatievideo

Specifieke informatie IE per onderdeel

1

1. overzicht opdrachten (voorbeeld BB-rood 2020)

onderdeel A		richttijd: 115 minuten	
opdracht	omschrijving	nodig	akg
A1	een minitoets maken	ICT-gebruik: Facet	
A2	vragen beantwoorden over een opfokbedrijf en samenwerkende bedrijven	ICT-gebruik: webbrowser (offline beschikbare website)	
A3	vermeerderingsmethode uitvoeren		6
A4	teeltwerkzaamheden uitvoeren		6

onderdeel C		richttijd: 90 minuten	
opdracht	omschrijving	nodig	akg
CF	afname in Facet: – een dier beoordelen – keuzes maken bij tuinaanleg	bijlage ICT-gebruik: Facet	
C1	een flyer maken	boekje praktijkopdracht ICT-gebruik: Word, map met bestanden	
C2	een schaap controleren	boekje praktijkopdracht	6
C3	voerberekeningen maken	boekje praktijkopdracht	6

Specifieke informatie IE per onderdeel

2

2. ICT-gebruik: overzicht van de digitale bestanden

Bij dit onderdeel horen de volgende bestanden:

instructie voor de kandidaat	
vr_instructiefilm_kandidaat_GRN_A_bb.mp4	
vr_instructie_kandidaat_GRN_A_bb.pdf	
bestanden voor de kandidaat	opdracht
bestanden voor de examinerator	opdracht

Specifieke informatie IE per onderdeel

3

3. Materialen, gereedschappen en hulpmiddelen

Specifieke informatie Groen bb versie rood

- Per kandidaat is een stukje grond van 1,50 m x 1,50 m nodig.
- Voor opdrachten in onderdeel C zijn ongeacht het aantal kandidaten tenminste 2 schapen nodig. Schapen van elk willekeurig ras kunnen worden ingezet. Hoewel de opdrachten zijn toegeschreven naar het werken met schapen kan eventueel ook gebruikgemaakt worden van geiten. De kandidaat moet onder meer praktische handelingen bij een schaap uitvoeren. Per kandidaat is daarvoor een schaap nodig. Er kan voor gekozen worden kandidaten na elkaar de betreffende opdrachten te laten uitvoeren. Dan kan gebruikgemaakt worden van hetzelfde schaap.
- Per kandidaat zijn 5 lege petflesjes (inhoud 500 ml) met etiket nodig.

Specifieke informatie IE per onderdeel

4

4. Aanwijzingen over de voorbereiding en afname

- Combinatie minitoets; informeer kandidaten dat minitoetsen een combinatie van onderdelen zijn (minitoets onderdeel A = module 1 en module 3 gecombineerd; minitoets onderdeel B is module 2 en module 4 gecombineerd. Geldt alleen voor BB en KB)
- Kandidaten krijgen in Facet niet langer hun score te zien.
- Voor onderdeel B moet altijd een standaard keukenuitrusting aanwezig zijn.
- Eventuele keuring op smaak die kandidaten niet mogen doen -> de school wijst iemand aan die de keuring doet.
- Let op de afnamevolgorde van sommige opdrachten binnen een onderdeel.
- Er zijn duidelijke instructies over de afname van het onderdeel in Facet. Mocht de afname niet lukken neem dan contact op met de helpdesk van Facet (050 – 599 9925).

Specifieke informatie IE per onderdeel

5

- Bij sommige praktijkopdrachten is het nodig de handelingen voorafgaande aan de afname zelf uit te voeren (o.a. bij onderdeel C) zodat u deze gegevens kunt gebruiken bij de afname.
- Het is aan te bevelen de praktijkopdrachten van te voren zelf uit te proberen.
- Er zit vaak een werktempo-opdracht in (onderdeel C). Let goed op hoe deze start en beoordeeld wordt.
- De terugkijkvragen/reflectieopdracht (onderdeel D) geven u aan waar u op moet letten bij de uitvoering door de kandidaat zodat u ook een mening heeft over de kwaliteit van het handelen en deze kunt beoordelen.

5. Bronvermeldingen

1

- 1.1. het beoordelingsschema;
 - is de opdracht onderstreept dan moet de uitvoering van een opdracht direct beoordeeld worden
 - Is de opdracht niet onderstreept dan kan de opdracht ook na afloop beoordeeld worden
 - per opdracht is aangegeven voor welke aspecten van de uitvoering de kandidaat punten kan verdienen en hoeveel

[illegible]

Specifieke informatie correctievoorschrift

2

- 1.2. de toelichting bij het beoordelingsschema (voorbeelden van juiste uitwerkingen van opdrachten)

opdracht D3

voorbeelduitwerking

omschrijving	aantal		subtotaal in €
strokrans 30 cm	1	stuk	1,00
bloempot 9 cm	1	stuk	0,27
bloempot 7 cm	3	stuks	0,45
bloempot 5 cm	5	stuks	0,60
vetplant	9	stuks	2,25
mos	250	gram	1,75
rustic wire	3	meter	0,90
potgrond, potscherven en hulpmiddelen			2,50
subtotaal			9,72
opslag 100%			9,72
arbeidskosten			10,00
subtotaal			29,44
btw 21%			6,18
verkoopprijs inclusief btw in €			35,62

Vragen of opmerkingen

Aan het eind van de presentatie staan
veelgestelde vragen en antwoorden.

Tips bij organisatie

in groepjes uitwisselen

De organisatie van X gaat beter als

X = Bijvoorbeeld:

- logistiek van het examen
- opdracht specifiek (plant/dier, productie, rollenspel, vormgeving)
- organisatie bij afname groot aantal kandidaten

Succes met de afname!

veel gestelde vragen
(vakoverstijgend)

Mag je een onderdeel verspreid over twee dagen afnemen?

Bij voorkeur neem je een onderdeel op 1 dag af. Lukt dit organisatorisch niet, dan mag je het verdelen. Hierbij mag de afname van een onderdeel niet onderbroken worden door de afname van opdrachten uit andere onderdelen. Het is niet toegestaan om bijvoorbeeld ICT-opdrachten uit meerdere onderdelen samen te voegen en af te nemen op één moment.

Kan er bij leerlingen, die de examenopgaven horende bij een onderdeel van het examen op verschillende plaatsen binnen de stad of schoolgebouw maken, de tijd stopgezet worden en vervolgens weer laten lopen als de leerlingen op de plaats van bestemming voor de volgende opgave is aangekomen?

Ja, dat kan. De richttijd per onderdeel is gebaseerd op de netto examentijd, die een kandidaat mag gebruiken voor het maken van de opdrachten van het onderdeel. Verplaatsingstijden verdergaand dan logisch vanuit de aard van de opdracht vallen hier niet onder. Daarom is de looptijd nodig voor verplaatsing van het ene gebouw naar het andere geen examentijd.

Is het mogelijk om meer vrijheid te hebben om de volgorde binnen de onderdelen los te laten zodat leerlingen kunnen kiezen met welke opdracht zij willen beginnen?

De school bepaalt zelf de volgorde waarin de onderdelen van een profielvak-cspe worden aangeboden. Binnen een onderdeel mag ook de volgorde van de opdrachten zelf worden bepaald, mits hierover niets staat in de instructie van examinerator en dit organisatorisch mogelijk is. Een minitoets mag conform 2018 en 2019 afwijkend van de aangegeven opdrachtvolgorde (of aan het begin of aan het eind van het onderdeel plannen).

Is gebruik van online applicaties toegestaan?

Bij ernstige knelpunten kan het gebruik van online applicaties onder voorwaarden worden toegestaan. De school dient dan maatregelen te nemen t.a.v.:

- 1. het installeren en configureren van het afnameapparaat. Deze maatregelen zijn vergelijkbaar met wat gevraagd wordt voor het gebruik van Chromebooks voor Facet;*
- 2. het selecteren en configureren van de online applicatie.*

Voordat een school een online applicatie kan inzetten, moet de examensecretaris dit bij de

[ICT Examenhelpdesk van Cito](#) melden. De examensecretaris ontvangt dan de richtlijnen waaraan de school dient te voldoen. Nadat de examensecretaris (via een formulier dat hij daartoe van de ICT-Examenhelpdesk ontvangt) verklaard heeft dat zijn school aan de voorwaarden zal voldoen, verkrijgt de school toestemming van het CvTE om de desbetreffende online applicatie(s) te werken.

Zie ook document 'Digitaal toetsen en examineren: Facet en cspe-applicaties' op examenblad.nl.

Mag ook dit jaar de uitslag van het CSPE met maximaal 0,5 punt worden verhoogd?

Nee, dat mag dit jaar niet meer.

Krijgt de kandidaat de score van de mintoets te zien?

Nee, nu niet meer. De kandidaat had de afgelopen jaren in Facet de mogelijkheid na het inleveren van een mintoets direct in het volgende scherm te bekijken hoeveel scorepunten hij voor de mintoets had behaald. Vanaf examenjaar 2020 zal dit scherm niet meer worden getoond. Alleen de afnameplanner kan zien hoeveel scorepunten de kandidaat heeft behaald. De scores van de kandidaat moeten nog wel worden overgenomen in het scoreoverzicht. De afnameplanner kan het overzicht van de scores via Facet inzien of downloaden.

Kun je als docent inzage krijgen in de mintoetsen?

Ja dat kan door in Examenbeheer naar Inzien afnames te gaan en afname-id of achternaam of BSN/OWN in te vullen. Zie ook [handleiding van Facet](#).

Voor vragen over Facet: zie <https://duo.nl/zakelijk/facet/> of bel 050 - 599 99 25 of mail helpdeskfacet@duo.nl

Nadat de afnamegroep is afgesloten door de afnameleider is inzage mogelijk via de inzagefunctionaliteit waar de afnameplanner/examensecretaris toegang toe heeft...

<https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/hoe-kan-ik-inzage-krijgen-in-de>

Mag tijd die over is van het ene onderdeel ingezet worden bij het andere onderdeel?

...niet toegestaan dat als een kandidaat bij een onderdeel..., tijd overhoudt, hij deze tijd alsnog benut bij het maken van een ander onderdeel ...

<https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/mag-tijd-die-over-is-van-het-ene>

Hoeveel kandidaten kan een examiner tegelijkertijd beoordelen?

Er spelen hier twee zaken:

- *het toets-technisch advies in de instructie voor de examiner*
- *de wet- en regelgeving*

...Leidend is de vraag of de kwaliteit van de beoordeling op orde is. Dit is de verantwoordelijkheid van de schoolleiding...

<https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/hoeveel-kandidaten-kan-een>

Wie mogen als examiner ingeschakeld worden?

...Het is aan het bevoegd gezag te bepalen of de kwaliteit van de observatie/beoordeling gewaarborgd is met de inzet van de aangewezen examinatoren...

<https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/wie-mogen-als-examinator>

Moet er bij de afname van het cspe een tweede examinerator aanwezig zijn?

...Het CvTE adviseert, omwille van de kwaliteit van de observatie en beoordeling, een tweede examinerator tenminste aanwezig te laten zijn bij de afname als een kandidaat handelingen uitvoert die tijdens het uitvoeren ervan moeten worden beoordeeld...

<https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/moet-er-bij-de-afname-van-het-cspe>

Hoe kan ik een eventuele onvolkomenheid in een minitoets doorgeven?

Als u een fout ontdekt in een minitoets, kunt u deze melden via het contactformulier van het Examenloket...

<https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/hoe-kan-ik-een-eventuele>

Welke hulpmiddelen zijn toegestaan bij de cspe's?

...Voor de cspe's zijn de toegestane hulpmiddelen te vinden in bijlage 1A van de regeling:

[*Regeling toegestane hulpmiddelen...*](#)

Het gebruik van een woordenboek Nederlands is bij deze praktische examens niet toegestaan.

<https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/welke-hulpmiddelen-zijn-toegestaan-2>

Hoe ga ik om met het begrip richttijd?

De aangegeven richttijd van een onderdeel van het cspe is de netto-examentijd die een kandidaat ter beschikking heeft voor het maken van de opdrachten in dat onderdeel. Uitgangspunt hierbij is telkens een doorsnee-situatie van de inrichting, outillage en gereedschap...

<https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/hoe-ga-ik-om-met-het-begrip>

Hoeveel tijdverlenging is er mogelijk voor een dyslectische kandidaat bij het cspe?

...Bij het cspe mag een kandidaat met dyslexie gebruik maken van een maximale tijdverlenging van 15 minuten per onderdeel.

<https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/dyslectische-kandidaten>

Hoe lang moet je het cspe examenwerk van kandidaten bewaren?

...CvTE advies:

- *Schriftelijk en digitaal deel van het werk van de cspe's: Bewaar dit deel van het werk van de cspe's tot minimaal zes maanden na de uitslag*
- *Gemaakte producten: Maak één of meerdere foto's van alle gemaakte product(en), ook als deze beperkt houdbaar zijn (met daarop duidelijk zichtbaar de naam van de kandidaat/examennummer van de kandidaat) en bewaar deze eveneens minstens zes maanden in het archief.*

<https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/welke-hulpmiddelen-zijn-toegestaan-2>

Mag je voor de bekendmaking van de officiële n-term herkansen?

Ja dat mag, mits het hele cspe is afgenomen.

In hoeverre is voorlezen toegestaan tijdens de afname van de cspe's?

De teksten in het cspe mogen worden voorgelezen, mits dat op neutrale toon gebeurt.

Om alle leerlingen in dezelfde uitgangspositie te plaatsen mag de examinerator niet afwijken van de informatie uit de examendocumenten. Het taalgebruik daarin is afgestemd op de vakinhoud van de profielvakken en op de taalvaardigheid die van de leerlingen verwacht mag worden. Leerlingen mogen niet meer, maar ook niet minder informatie krijgen, dan de informatie uit de examendocumenten (inclusief filmfragmenten en vragen/opdrachten in Facet). Om dezelfde reden moet het voorlezen op neutrale toon gebeuren. De teksten in het cspe mogen worden voorgelezen, mits dat op neutrale toon gebeurt. Zie ook de maartaanvulling op Examenblad.nl.

Is voorleessoftware tijdens het cspe toegestaan voor dyslecten?

In de maartaanvulling op Examenblad.nl is aangegeven dat voorlezen mag, mits op neutrale toon en niet wordt afgeweken van de tekst. Als voorleessoftware wordt gebruikt, dan geldt ook hier dat op neutrale toon moet worden voorgelezen en dat de school de borging van de geheimhouding dient te bewaken.

Hoe gaat het CvTE om met extra ondersteuningsbehoeften VSO leerlingen die hun cspe doen op een reguliere school i.v.m. symbiose?

Kandidaten afkomstig van een vso school, die in het kader van symbiose onderwijs volgen en aansluitend ook een cspe maken in een profielvak vallen voor dit vak onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van de school, die over de licentie beschikt en die derhalve het onderwijs aanbiedt en dus ook de afname van het cspe verzorgt. Onder verantwoordelijkheid van deze school worden examens besteld en uitgevoerd. Als de inschatting is dat een 'kandidaat' uit een symbiosesituatie recht heeft op extra faciliteiten op grond van een beperking dan kan door deze school via 'Beperking' per kandidaat een aanvraag ingediend worden voor een aangepaste afname.

In de brochure [Kandidaten met een beperking](#) is een uitvoerige beschrijving gegeven van de kaders waarbinnen de school mag handelen. In paragraaf 6 hiervan is meer specifiek beschreven hoe te handelen bij een (fysieke) beperking bij een kandidaat die gaat voor het maken van een profielvak-cspe. Mocht de kandidaat aanpassingen nodig hebben die buiten de standaard vallen, neemt de school [contact op met het CvTE](#).

In hoeverre is de tijd op het CSPE-examen een richttijd en wat kan je hiervan afwijken als je een school bent met leerlingen die een extra hulpbehoefte hebben en in tijdnood komen op het examen?

Voor algemene richtlijnen over richttijden zie

<https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/hoe-ga-ik-om-met-het-begrip>

Wanneer één of meerdere kandidaten op grond van een beperking, dat hoeft niet perse een fysieke beperking te zijn, niet in staat zijn het examen binnen de door de school vastgestelde richttijd af te ronden, dan kan conform de spelregels [Beperking](#) een aanvraag tot examentijdverlening worden aangevraagd.

Wat niet standaard is toegestaan, is zonder meer examentijdverlenging te verlenen omdat elk van de afzonderlijke kandidaten binnen de afnamegroep al behoort tot de doelgroep beperking.

